

Ermita de Sant Llop

NUCLI: Dosrius

LOCALITZACIÓ : Veïnat Batlle , s/núm.

DATA DE CONSTRUCCIÓ : Segle XVIII. Arquitectura popular.

DESCRIPCIÓ : Petita capella de planta rectangular coberta amb teula àrab a dues vessants. A la façana lateral, de paredat comú sense arrebossar, s'adossen tres contraforts de paredat. La façana principal és arrebossada i pintada de color blanc trencat. Té portal llindat i està coronada per una petita espadanya amb campana; sobre la portada hi ha una petita obertura d'ull de bou, en un costat de la qual apareix un rellotge de sol. A la façana de llevant hi ha adossada una casa de planta baixa.

Es tracta d'un edifici de nau única, de 17 x 6 m, cobert amb volta d'aresta i acabat amb capçalera recta. A l'interior tenia un cor de fusta al qual s'accedia per una escala de pedra. Durant una època tingué un retaule i un cancell que separava el presbiteri dels fidels.

Fotografia: Marga Cruz (2012)

Als voltants de l'edifici s'hi van trobar restes de sepultures humanes que segurament correspondrien als ermitans que hi havien viscut.

DADES HISTÒRIQUES: L'ermita es troba dins d'una propietat privada.

Sant Llop és copratró de la parròquia de Dosrius i actualment i des de fa molts anys, el cap de setmana més proper a l'1 de setembre, festivitat del sant, se celebra la Festa Major de Dosrius en honor seu, amb un aplec a l'ermita.

Fotografia pàgina núm. 203 del llibre d'ALSINA, N; JUBANY PINÓS, MA: *Una ullada al passat. Història gràfica de Dosrius, Canyamars i El Far (1900 – 1975)*. Ajuntament de Dosrius 1995.

Algunes advocacions d'esglésies d'origen medieval són de procedència franca. Aquest seria el cas del Sant Llop de Dosrius.

Sant Llop va néixer a Orleans vers l'any 609. Va ser bisbe de la Ciutat de Sens i durant el seu mandat es va oposar al rei merovingi Lotari, el qual el va

desterrar i després perdonar. El seu culte servia com a invocació contra els llops i era protector de les pastures i de la ramaderia. També s'usava la seva protecció contra les febres, epidèmies i por dels nens.

En el treball d'Olesti Vila, Oriol, *El territori del Maresme en època republicana (s. III – I ac). Estudis d'Arqueomorfologia i Història* (Mataró 1995. Premi Iluro, 52 pàg. 276-281), detecta que la distribució de les necròpolis i centres de culte tardoromans estaven ubicats en punts significatius de la xarxa cadastral i que, posteriorment, aquests temples es van anar cristianitzant, perpetuant el culte antic; o bé s'ubicaren nous edificis de culte en vies cadastrals que encara estaven en funcionament quan s'edificaren. Així en el *Cardo núm 27* (cardo és la via que travessa de nord a sud una ciutat o una propietat), esmenta un edifici dedicat a sant Llop, a Dosrius.

Més que l'evolució d'una vil·la romana, Sant Llop de Dosrius, com diu Esteve Albert, hauria estat una nova ermita ubicada en una via cadastral romana (cardo) encara en funcionament: [...] *la gran ofensiva carolíngia del 801 que tenia com objectiu la conquesta de tot el territori, ocupat pels sarraïns, que va d'Illuro / Alarona fins a l'Ebre, no va anar com s'havia projectat la conquesta de Barcelona i els representa dos o tres anys de batalles pel Maresme. I fou a Illuro i voltants on es produïren els xocs més violents, els que n'ocasionaren la destrucció total i l'abandó per molts anys. Les capelles de Sant Martí o de Sant Sadurní (patrons dels francs i aquitans) i encara les de Sant Llop que es troben per tota la serralada on l'exèrcit franco-aquità va fortificar-se per refusar els contra-atacs, foren alçades on hi havia els campaments. Tenim una ermita de Sant Llop a Dosrius, una a Tordera i una a Sant Vicenç de Montalt [...].*

La capella actual, per la seva tipologia, és més tardana (segle XVIII), i segons Joaquim Graupera (*L'arquitectura religiosa preromànica i romànica en el Baix Maresme*), el culte també podria coincidir amb les advocacions a sant Sebastià per la pesta, febres i epidèmies dels segles XV-XVI.

Si bé aquesta teoria seria certa, també ho seria que abans ja hi havia un edifici de culte sota l'advocació de sant Llop (IX-XVIII).

El 1353, la capella es troba citada sota l'advocació de santa Eulàlia.

Del 1508 al 1658, se cita com a capella de Sant Llop i Santa Eulàlia. En aquesta època deuria ser quan es féu el vot del poble pel qual se li demanà i demana protecció contra el mal de coll i esquinça, i cada 1 de setembre se celebra l'aplec on es beneeixen els típics panets protectors.

El 1608 consta una visita del bisbe, on el visitador mana que a la capella no hi habitin persones casades sinó persones religioses o ermitanes.

El 1658 es demana llicència al rector de Dosrius per fer d'ermità de Sant Llop i Santa Eulàlia.

A partir del 1730 ja sols s'esmenta com a capella de Sant Llop. Es desconeix per què es perd l'advocació a santa Eulàlia.

El 1738 i el 1739 també se sol·liciten llicències per fer d'ermità a Sant Llop.

El 1746 es demana llicència al rector de Dosrius per beneir la capella nova de Sant Llop. Això voldria dir que en aquesta data es construí la capella tal com és ara, al mateix lloc on devia aixecar-se l'antic edifici de culte.

Els anys 1758, 1774 i 1780 també hi ha sol·licituds per fer d'ermità a la capella de Sant Llop.

Durant el segle XIX i una part del XX, la capella seguí essent ermitana, fins que famílies del poble s'hi van instal·lar en règim de masoveria.

L'any 1997, degut al seu mal estat de conservació, caigué la teulada i, immediatament, es procedí a fer una teulada nova i a reformar la part interior de la capella. L'any 2000 s'hi col·locà una nova campana. En una fotografia de l'any 1925 es veu una campana i, després, segurament durant la guerra civil de 1936-1939, se l'emportaren per fer munició.

Fotografia pàgina núm. 31 del llibre d'ALSINA, N; JUBANY PINÓS, M.A.: *Una ullada al passat. Història gràfica de Dosrius, Canyamars i El Far (1900 – 1975)*. Ajuntament de Dosrius 1995.

BIBLIOGRAFIA I DOCUMENTACIÓ:

ALSINA, Neus; JUBANY PINÓS, M. Àngels: "Apunts per a una Història de Dosrius". *Revista el Comú*, núm. 9. Dosrius 1989.

ALSINA, Neus; JUBANY PINÓS, M. Àngels: *Una Ullada al Passat. Història Gràfica de Dosrius, Canyamars i el Far 1900-1975*. Ajuntament de Dosrius. Abril 1995.

ALBERT i CORP, Esteve: *D'lluro a Mataró. El Maresme del segle V al segle XIII*. Mataró 1973.

GRAUPERA GRAUPERA, Joaquim: *L'Arquitectura religiosa preromànica i romànica en el Baix Maresme*. Argentona 2002.

MAS, Joseph: *Notes inèdites de Mn. Mas* (Paperetes). Volum XI. Arxiu Històric Ciutat Barcelona.

BIBLIOGRAFIA I DOCUMENTACIÓ:

Autors del text i algunes de les fotografies:

Alsina, Neus; Calonge, Ramon; Cuspinera, Lluís; Jubany Pinós M. Àngels; Lacuesta, Raquel.